

Memòria d'activitats de la Societat Catalana de Pediatria (curs 2017-2018)

Informe de l'Assemblea General Ordinària de Socis 2018 (21-06-2018)

Informe de la Presidència

Valentí Pineda

Com a continuació dels objectius de la Junta actual, que avui acaba els primers dos anys i arriba a la meitat del mandat, hem seguit treballant en els aspectes següents:

1. Continuar i reforçar la formació dels pediatres per assolir els nivells d'expertesa i excel·lència que els pertocuen per tal de ser el referent en l'atenció dels nostres infants i adolescents.
2. Ser l'interlocutor principal (visibilitat i capacitat de decisió) en tots els programes i/o accions que desenvolupin el Departament de Salut, CatSalut i diferents proveïdors en referència a la infància i l'adolescència, per aportar rigor científic, expertesa i transversalitat.
3. Aconseguir plena visibilitat i referència per a la ciutadania i les entitats socioculturals que puguin tenir relació amb la infància.

A continuació es presenta el detall de les accions assolides respecte d'aquests eixos:

1. Formació

Tot i que aquest és un apartat que explicarà la vicepresidència científica, voldria destacar algunes fites del curs 2017-2018.

- Durant el curs de Formació Continuada 2017-18 hem estrenat el nou format de tres blocs de tres hores en un sol dia per millorar l'assistència dels nostres socis i el resultat ha estat tot un èxit. Els tres blocs han estat cardiologia, infeccioses i endocrinologia.
- S'han creat dos nous grups de treball: el de Nens sense fronteres (migrants, refugiats i adoptats) i el de Vacunes.
- Hem fet jornades conjuntes amb altres societats, com ara Malalties Infeccioses i Microbiologia Clínica, Societat de Bioètica, Fundació Hospital de Nens de Barcelona, entre altres.
- Estem treballant amb l'Acadèmia en noves eines de formació, com ara l'InterActSalut, en què participen diverses universitats catalanes.
- S'ha fet la 1a Jornada de Vacunes en Pediatria d'Atenció Primària, amb un gran nivell científic i èxit d'assistència (Fig. 1).

Fig. 1. Acte inaugural de la Jornada de Vacunes en Pediatria d'Atenció Primària, 23 d'agost de 2018.

- Hem seguit amb el Projecte Essencial amb l'AQUAS i en aquests cursos s'han abonat les primeres compensacions econòmiques als autors dels treballs entregats.
- Hem elaborat un Mapa de Màsters en resposta a la petició d'un nombrós grup de pediatres i hem fet d'interlocutors amb el COMB, la Conselleria de Sanitat i el Ministeri de Salut, amb la intenció d'assolir-ne el reconeixement i disminuir-ne el cost. Malauradament, no hem tingut èxit.
- Estem treballant en la Formació de Pediatres amb el COMB, en relació amb la redacció d'informes sobre maltractaments.
- Hem invitat per primera vegada els R1 a la reunió anual.

2. Interlocució amb el Departament de Salut, CatSalut i diferents proveïdors

Hi participem amb línies estratègiques generals, com ara:

- Dintre del Pla Estratègic de Planificació i Reforma d'Atenció Primària (ENAPISC), hem fet un Mapa Pediàtric (juntament amb la SAP) que demostra la manca de pediatres a primària, i ens hem reunit amb la Conselleria i amb Planificació per defensar el nostre model. Això s'ha plasmat en la creació de la Comissió Tècnica de l'ENAPISC Pediàtric, que con-

clourà amb l'elaboració d'un document (Model, Cartera de Serveis 1 i Cartera de Serveis 2). Aquest document serà el Nou Pla d'Ordenació de la Pediatria a Catalunya.

Paral·lelament, també hem treballat el Model Pediàtric amb l'AEP.

- Estem presents al Programa assistencial d'expertesa de l'ICS (PADEICS) i al Pla de Certificació específic per als equips de pediatria.
- Hem participat amb el CatSalut i el SEM en el Pla Nacional d'Urgències de Catalunya (PLANUC) creant el 061 pediàtric, que consisteix en la incorporació d'un pediatre al 061.
- Hem participat al Pla Interdepartamental de Salut Pública (PINSAP), que consisteix en el concepte de Salut a tots els nivells: transversalitat, equitat, sostenibilitat... Podríem resumir-ho com la salut comunitària que engloba tots els aspectes no mèdics (ensenyament, pediatria social, recursos econòmics de la població...) que condicionen la salut de la població.

Participem en diferents programes i/o comitès del Departament de Salut i de CatSalut:

- Infància amb Salut, actualització (protocol d'activitats preventives i de promoció de la Salut a l'edat pediàtrica).
- Comitè de Vacunes de l'Agència de Salut Pública de Catalunya, que aquest any ha acabat d'elaborar un nou manual que vam presentar conjuntament amb el Departament de Salut, la Societat d'Infermeria i la Societat de Medicina de Família el juny del 2018.
- Programa de Prevenció i Atenció a la Cronicitat i Pal·liatius.
- Programa d'alimentació i activitat física saludable: s'han elaborat els documents de l'alimentació dels 0-3 anys, el de prevenció de l'obesitat infantil i el d'activitat física saludable.
- Programa de maltractament a infants i adolescents des d'un punt de vista multidisciplinari.
- Programa salut i escola: s'està fusionant el Programa de salut escolar i l'antic Salut i Escola, per lligar-ho a atenció primària i salut mental (Pla director de salut mental).
- Protocol de seguiment de l'embaràs, que ha conclòs amb la presentació d'un nou Protocol de seguiment de l'embaràs a Catalunya el juny del 2018.
- Xarxa BroCat, xarxa de seguiment de bronquiolitis a Catalunya que aquest any ha inclòs quinze hospitals.
- Hem elaborat amb el Departament de Salut i CatSalut l'apartat pediàtric del Programa Trànsit.

- Participem en el Programa de malalties minoritàries: malalties que afecten el neurodesenvolupament i l'aprenentatge, metabòliques, síndrome alcohòlica fetal.
- Hem elaborat amb el Departament de Salut i CatSalut el decret de prescripció d'infermeria, que s'ha treballat directament amb el conseller.
- Participem en el Projecte EsperanSa que consisteix a controlar els DEA instal·lats a Catalunya.

3. Visibilitat i referència per a la ciutadania i les entitats científiques i socioculturals que puguin tenir relació amb la infància.

Hem fet reunions amb:

- Sindicats de metges
- Sindicatura de Greuges (Informe Drets de l'Infant 2017)
- DGAIA
- Registrats com a grup d'interès de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, signatura digital.
- Facebook SCP
- Fundació FCB
- Marató de TV3 2018 (infeccions greus)
- TERMCAT, Centre de Terminologia (assessorament)
- Associació de Celiacs de Catalunya
- Societat Catalana de Medicina de l'Esport
- Premsa, ràdio i televisió: *El Periódico*, *Punt Avui*, *La Vanguardia* (informe sobre la manca de pediatres), Cadena SER, RAC 1, Ràdio 4 (*Lletra lligada*), TV3, BTV, Cuatro, Antena 3...

4. Altres

- He assistit com a president de l'SCP a les juntes de l'Acadèmia i de l'AEP.
- He participat en diversos actes: Dia de la Pediatria (en col·laboració amb l'AEP), 3a Trobada Pediàtrica Solidària de la Fundació Hospital de Nens de Barcelona, inauguració del Curs FC Igualada, inauguració del 5è Curs de Pediatria Pràctica de Reus, XIV Congrés Internacional d'Infància Maltractada (novembre de 2018).
- Hem canviat i actualitzat la pàgina web de l'SCP: hi hem incorporat nous apartats i hem començat a fer difusió mensual amb *L'Informatiu*, un butlletí d'informació per a tots els socis (Fig. 2).
- Hem iniciat la incentivació econòmica del *webmaster* del web de l'SCP
- Hem actualitzat sous i objectius de les dues secretàries de l'SCP.

Fig. 2. L'Informatiu de juny 2018.

Memòria de la Vicepresidència de l'àrea científica

Mireia del Toro

La Dra. Mireia del Toro va presentar els resultats del programa científic del curs 2017-2018 del qual cal destacar el canvi efectuat en el disseny del Curs de Formació Continuada. Aquest curs es va canviar el format de tres sessions per trimestre en dies separats a una sessió única de tres hores i mitja de durada, organitzada amb la participació dels grups de treball de la Societat. El canvi ha representat un augment significatiu d'assistents a la sala (més de 100 persones) i també per mitjà de videoconferències (Fig. 3).

Fig. 3. Sala plena del Curs de Formació Continuada 2017-2018.

En relació amb el programa 2018-2019, constarà dels apartats següents:

La sessió inaugural serà a Girona, a càrrec de la Dra. Àngels Puigdevall, amb el títol: «Tots som aprenents».

Els dijous 4 d'octubre, 7 de febrer i 7 de març a la tarda es treballaran tres blocs temàtics: el bloc 1 sobre Hematologia pediàtrica, coordinat pels doctors Pablo

Velasco i Anna Ruiz; el bloc 2 sobre Pneumologia, coordinat pels doctors Maria Teresa Pascual i Oscar Asensio, i el bloc 3 sobre Urgències pediàtriques, coordinat pels doctors Carlos Luaces i Francesc Codina.

Hi haurà quatre tallers: Et sents capacitat per oferir consells adequats davant una dieta vegana?, coordinat pels doctors Josep Serrano i Maria Manera; Valoració dels defectes de visió i estrabisme en el nen, pel Dr. Gonzalo García de Oteyza; Maneig d'urgències traumàtiques, pel Dr. Diego Gutiérrez de la Iglesia, i Desenvolupament del nen en el primer any de vida, per la Dra. Ana Felipe.

La Jornada multidisciplinària tindrà lloc el dia 30 de novembre i tractarà de l'assetjament escolar i el *ciberbullying*, i estarà coordinada pels doctors Antoni Martínez Roig i Anna Gatell.

Les sessions per a residents seran al març (la d'orientació als R4-R5) i al maig (la de benvinguda dels nous R1).

Com ja és habitual, aquest curs també hi haurà el CIAP al mes de març (Fig. 4), els cursos d'RCP, i les activitats dels grups de treball i de les vegueries.

La reunió anual celebra aquest any el 25è aniversari i tindrà lloc al maig a Barcelona, sota la presidència del Dr. Ferran Moraga.

Memòria de la Vicepresidència de l'àrea professional

Vicente Morales

La Vicepresidència de l'àrea professional ha dirigit les seves accions ha consolidar els objectius proposats l'any passat, liderant les relacions institucionals, entre altres amb el Departament de Salut, CatSalut, l'Institut Català de la Salut, el Sindicat de Metges de Catalunya, els col·legis de metges, les societats de metges de família i infermeria pediàtrica, la DGAIA, etc. Hem treballat per sistematitzar i unificar el nostre missatge per fer paleses les dificultats actuals per mantenir i desenvolupar una assistència pediàtrica basada en la qualitat i professionalitat, i els reptes a què ens enfrontem de cara al futur, com ara la necessitat d'actualitzar i renovar l'organització i la gestió de la pediatria, sempre per la nostra part, aportant solucions i amb esperit de col·laboració.

Les dificultats més importants, des del nostre punt de vista, són les següents:

- La manca de pediatres i les desigualtats territorials, especialment fora dels àmbits urbans, ja que aproximadament el 30% de les places de pediatria d'atenció primària i un nombre indeterminat de les de serveis d'urgències d'hospitals comarcals estan cobertes amb metges de família o amb metges sense la titulació d'especialistes en pediatria.

- La necessitat d'augmentar la formació en pediatria extrahospitalària i comunitària durant la formació MIR a pediatria. Actualment és de tres mesos i, conseqüentment, porta a una concentració posterior en subespecialitats exclusivament hospitalàries.
- El retard en el desenvolupament del projecte de troncalitat de la formació sanitària del Ministeri de Sanitat.
- Les dificultats per desenvolupar el treball en equip, especialment a l'atenció primària, dispersió geogràfica; la manca d'infermeres pediàtriques i d'equips dirigits per metges de família, i la dificultat per implantar els equips de pediatria territorial i les seves eines de gestió.
- Les elevades càrregues assistencials, tant a nivell hospitalari com a l'atenció primària.
- La manca de relació formal i sistemàtica entre els diferents nivells assistencials.
- La manca d'implicació dels pediatres per assumir càrrecs de comandament, especialment a l'assistència primària i a nivell institucional.
- La manca d'una política de planificació per fer front a les dificultats actuals.

Dels projectes en què estem implicats, cal destacar els següents:

- ENAPISC (Estratègia Nacional d'Atenció Primària i Salut Comunitària). Participem en el grup nuclear i diversos membres de la junta ho fan en el grup específic encarregat de proposar el model d'atenció en pediatria a la xarxa d'atenció primària, que en breu iniciarà els tràmits perquè els responsables del Departament de Salut en disposin l'aprovació i la implementació posterior. Aquest document serà el Nou Pla d'Ordenació de la Pediatria a Catalunya. Hem col·laborat en l'elaboració del Model de Qualitat i Seguretat dels Equips de Pediatria d'Atenció Primària (EPAP) de l'Institut Català de la Salut, basat en el Model d'Accreditació a Catalunya del Departament de Salut (MADS) seguint la metodologia de l'European Foundation for Quality Management (EFQM).
- Programa assistència d'expertesa de l'ICS (PADEICS), que promou la participació dels professionals en l'estratègia de la institució, concretament, en tres grups específics d'experts: Atenció pediàtrica integrada (API), Malalties minoritàries i genètica clínica, i NIDCAP (*Neonatal Individualized Developmental Care and Assessment Program*).

A més, la Societat continua participant en el Projecte Essencial, en la revisió de la *Guia terapèutica electrònica pediàtrica* (primera edició el 2011 i revisió el 2017), en el Comitè Assessor EQA pediatria, i en Nadocat (iniciativa catalana per a l'assistència integral del nadó i la família), i també es mantenen canals de comunicació amb altres col·lectius, com ara la CAMFiC i el Sindicat de Metges.

Memòria de la Vicepresidència de l'àrea econòmica

Salvador Rigol

Informe de Tresoreria

El Sr. Carlos González, economista, presenta l'informe de l'exercici fiscal 2017 de la Fundació.

Els comptes estan sanejats i les inversions són fàcilment realitzables. Aquest any 2017 els ingressos totals han estat de 345.664 € i les despeses de 294.622 €, amb un resultat positiu de 51.042 €.

D'acord amb l'article 37 dels Estatuts, aquest any s'han actualitzat les quotes dels socis amb un augment de l'1,2% (IPC català). S'ha cobrat de la Generalitat l'import corresponent a les contribucions dels anys 2015, 2016 i 2017 del Projecte Essencial, que s'han destinat a pagar els autors. S'ha acordat una assignació anual a la Direcció Web i la seva incorporació com a convidat a totes les reunions de la Junta Directiva. S'ha augmentat el salari de les secretàries tècniques segons l'IPC i s'ha establert una retribució variable sobre la base de l'avaluació al mèrit.

Fig. 4. Premi Societat Catalana de Pediatria 2018 a la millor aportació al Curs Intensiu d'Actualització en Pediatria CIAP 2017 i 2018 a Noemí Roselló i Teyma Valero (a la fotografia, al costat del president de la Societat, Valentí Pineda).

Memòria de Secretaria

M. Concepció Céspedes

Resum de les activitats dutes a terme durant el curs 2017-2018

La sessió inaugural va ser a Tarragona, a càrrec del Dr. Adolf Gómez Papi, i va versar sobre l'alletament matern. El nou format del Curs de Formació Continuada en tres blocs concentrats ha estat un èxit de públic, tant presencial com mitjançant videoconferències a Andorra, Blanes, Campdevàrol, Girona, Granollers, la Seu d'Urgell, Lleida, Manresa, Palamós, Puigcerdà, Reus, Tarragona, Tortosa, Vielha i Vic. Els tallers també

Fig. 5. Sessió Inaugural 24a Reunió Anual, Terrassa 2018.

han tingut molt bona acceptació. Es recorden les activitats extraordinàries d'aquest curs i es recull la tasca duta a terme pels grups de treball, la Secció de primària i les vegueries. Al llarg d'aquest curs s'han posat en marxa dos nous grups de treball: Vacunes i Nens sense fronteres.

El Dr. Abel Martínez, president del Comitè organitzador de la XXIV Reunió Anual de la Societat Catalana de Pediatria que va tenir lloc a Terrassa (Fig. 5), destaca el lema de «Pediatria Integrada» i fa un resum dels continguts i dels premis atorgats, i ressalta l'alta assistència de congressistes (267 + 5 residents de primer any que van ser convidats). El divendres es va destinar al taller de Suport Vital Bàsic per als alumnes de 6è de primària, amb 223 infants i 37 instructors, i a la tarda el taller debat amb pares i mares sobre l'alimentació infantil saludable. Dins el programa científic es van fer tres simposis, sis tallers i tres taules rodones. Enguany es van presentar 24 comunicacions orals i 135 comunicacions breus.

El Dr. Abel Martínez també presenta l'activitat del grup d'RCP. En primer lloc fa un record al Dr. Joan Vinzo, instructor i membre fundador del Programa d'RCP de l'SCP, traspasat recentment. S'han fet diferents modalitats de cursos d'RCP en 74 edicions, que han format un total de 1.543 alumnes. Entre ells, i com és habitual, s'ha fet la sessió de benvinguda als nous residents de pediatria. S'ha participat activament en el taller de suport vital de la Reunió Anual, que va ser un gran èxit. S'han fet tres jornades de convalidació dels instructors a l'European Resuscitation Council. Recentment s'ha fet un canvi organitzatiu en tres nivells: comitè operatiu encarregat del dia a dia, comitè clàssic que defineix les línies estratègiques i comitè ampli integrador i expansiu.

El Dr. Carlos Rodrigo presenta la memòria de PEDIATRIA CATALANA corresponent a l'any 2017, amb la publicació de quatre números, en els terminis previstos. Ja ha sortit publicat el número 1 de 2018 i abans de les vacances el segon de 2018 ja estarà disponible en línia. Aquest any 2018 se celebren els noranta anys de l'inici del *Butlletí de la Societat Catalana de Pediatria*.

La Dra. M. Concepció Céspedes excusa l'assistència del Dr. Xavier Bruna i presenta les dades del portal web, amb la principal notícia de la renovació de la pàgina, que continua sent una de les més consultades entre les de totes les societats de l'Acadèmia. S'han publicat vint avisos a la Junta informa, 89 notícies diferents i 45 sessions en línia. El Twitter ja té més de 2.293 seguidors i s'han fet un total de 5.747 tuits.

La Dra. Céspedes ressalta la presència als mitjans de comunicació i el programa *Lletra Lligada*, que ha estat constant, i fa referència a la ingent tasca de les vegueries i dels diferents grups de treball.